

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘГАРИФ ҺӘМ ФӘН МИНИСТРЛЫГЫ
“ТҮБӘН КАМА ШӘҺӘРЕНЕҢ КҮШПРОФИЛЬЛЕ КӨЛЛИЯТЕ”
ДӘУЛӘТ АВТОНОМ ҺӨНӘРИ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

Директорның ФМЭ
буенча урынбасары
тарафыннан килешенде
В.П.Кузиева
“ 31 ” 08 2020 ел.

Директорның УПР
буенча урынбасары
тарафыннан расланды
Р.М.Сабитов
“ 31 ” 08 2020 ел.

Укыту фәнненең эш программасы
ОП.12 Татар теле (һөнәри лексика)

БҺБ һөнәре: 43.01.09 – пешекче,
кондитер

Квалификациясе: пешекче, кондитер

Укыту формасы - көндезге уку

Укыту вакыты –3 ел 10 ай

Гомуми белем бирү базасында

Һөнәри профиле – гомуми белем бирү

Федераль дәүләт һөнәри белем бирү стандартлары, ДАҺБУ “Түбән Кама шәһәренең күппрофильле көллияте”нең укыту планы һәм һөнәри белем бирү программасы нигезендә 43.01.09 пешекче, кондитер һөнәре буенча **ОП.12 Татар теле (һөнәри лексика)** эш программасы төзелде

Төзүче оешма:

Урта һөнәри белем бирүче “Түбән Кама шәһәренең күппрофильле көллияте” дәүләт автоном мәгариф учреждениясе

Төзүче:

Хәйретдинова Зөлфия Рафик кызы, укытучы

“Түбән Кама шәһәренең күппрофильле көллияте”дәүләт автоном һөнәри белем учреждениесе предметара цикл комиссиясендә каралды һәм тәкъдим ителде: Гомуми белем бирү укытучыларының, гомуми гуманитар һәм социаль – игътисад укыту циклында

Гомуми белем бирү укытучыларының, гомуми гуманитар һәм социаль – игътисад укыту циклы рәисе _____ А.Д.Сибгатуллина

Жыелыш беркетмәсе № от «» _____ 2020ел

Эчтэлөк

	Битлэр
1. Уку фәнненең эш программасы паспорты.....	3-4
2. Укыту фәнненең эчтәлеге һәм структурасы.....	5
3. Уку фәнненең тематик планы.....	6
4. Уку фәнненең эчтәлеге.....	7-9
5. Уку фәнненең тормышка ашыру шартлары.....	10
6. Уку фәнненең үзләштерүне тикшерү һәм бәяләү.....	11-12

1. Уку фәнненең эш программасы паспорты

Татар теле (һөнәри лексика)

1.1. Программаны куллану урыны:

“Татар теле (һөнәри лексика)” өстәмә белем бирү фәне урта һөнәри белем бирү программаларын тормышка ашыру шартларында гомуми белем бирү базасында квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр урта буын белгечлекләрен эзерләүче һөнәри белем бирү оешмалары өчен.

1.2. Укыту планы структурасында укыту фәнненең урыны:

Фән гомуми белем бирү циклына (өстәмә) керә.

1.3. Фәнненең гомуми характеристикасы:

Гомуми белем бирү базасында алынган һөнәрләренә, Федераль дәүләт урта белем стандарты таләпләре буенча бирелгән структурасына, эчтәлегенә һәм предметның үзләштерү нәтижеләренә, һөнәри белем бирү программаларын үзләштерү һәм оештыру рекомендацияләренә туры китереп “Татар теле (һөнәри лексика)” фәне программасы эшкәртелде. (Письмо Департамента государственной политики в сфере подготовки рабочих кадров и ДПО МО И Н РФ от 17.03.2015 г. № 06-259)

“Татар теле (һөнәри лексика)” фәне белем бирү системасының төп үсеш юнәлешенә – системалы-эшчәнлекле юнәлешнә нигезләнган.

Бу программа сыйфатлы белем бирүне коммуникатив, лингвистик, этномәдәни компетенцияләргә нигезләп, аларны бер-берсе белән тыгыз бәйләп алып баруны күз уңында тотта.

1.4. Фәнне үзләштерү максаты :

“Татар теле (һөнәри лексика)” программасы эчтәлегенәң үстерелеше түбәндәге максатларга юнәлтелгән:

- укучыларның сүзлек байлыгын арттыру, сөйләм һәм язма телен үстерү белән беррәттән, рухи дөньясын баету, реаль чынбарлыкка дәрәҗә караш формалаштыру, тормыш вакыйгаларына хәбәрдарлыгын тәэмин итү;
- дәрәҗәләрдә алынган материалны (тел системасын) аңлап үзләштерүне һәм тел фәннене яхшы белүне тәэмин итү; гамәли тел материалларын хәтердә калдырып һәм тәрбияви максатны күздә тоткан хәлдә, программада бирелгән текстларны анализлый белү, язма эшләрне логик фикерләп, телдәге сүрәтләнү чараларын дәрәҗә һәм урынлы кулланып, грамоталы итеп һәм дәрәҗә каллиграфия белән яза белүләренә ирешү, идея дәрәҗәсенәң югары булуын тәэмин итү, текст өстендә эшләнү күнекмәләрен камилләштерү;
- укучыларда дәрәҗәлек һәм өстәмә әдәбияттан (фәнни чыганаclar, төрле сүзлекләр, вакытлы матбугат) дәрәҗә файдалану күнекмәләрен үстерү, план, тезис, конспектлар төзү, эш кәгазьләрен (деловые бумаги) дәрәҗә һәм грамоталы язарга өйрәтү;

- бәйләнешле сөйләм культурасын үстерү өчен, укучыларда укыганны һәм сөйләгәнне кабул итү, сөйләмнән урынлы файдалану осталыгын (уку,язу,сөйләү,тыңлау, аңлау, сөйләшү, аралашу, диалогик һәм монологик сөйләм) ижади эш башкару күнекмәләрен формалаштыру һәм үстерү;
- тел байлыгыннан ситуацияләргә һәм стильләргә мөнәсәбәтле файдалана белү;
- уку йортында формалаштырылган белем һәм күнекмәләрне һөнәри эшчәнлектә кулланарга әзерләү.

1.5. Фәнне үзләштерү таләпләре:

Фәнне үзләштерү нәтижәсендә укучылар эшли белергә тиеш:

- Һөнәргә кагылышлы текстларны сүзлек ярдәмендә татар теленнән рус теленә тәржемә итү;
- Һөнәри лексиканы кулланып, клиентлары белән аралашу.

Фәнне үзләштерү нәтижәсендә укучылар белергә тиеш:

- Укуда, һөнәри һәм башка юнәлештәге текстларны тәржемә иткәндә һөнәри терминнарны ике телдә белү;
- Көндәлек тормышта кулланыла торган, һөнәри текстларда татар теленә хас булган лексик һәм грамматик минимумнарны белү.

Һөнәргә өйрәтүче гомуми компетенцияләр:

ГК 1. Укучы булачак һөнәренең әһәмиятен аңларга, аның белән кызыксынырга тиеш.

ГК 2. Үз эшчәнлеген оештыру, һөнәри бурычларны үтәгәндә типик методларны һәм алымнарны сайлай, үти белү..

ГК 3. Стандарт һәм стандарт булмаган ситуацияләрдә чаралар күрергә һәм җаваплылык тотарга.

ГК4. Шәхси үсеш һәм һөнәри бурычларны эффективлы үтәү өчен информация эзләү, куллану.

ГК 6. Командада эшләү, хезмәттәшләр, җитәкчелек һәм клиентлар эффективлы аралашу.

ГК7. Башкарыласы эшнән нәтижәсеннән чыгып укучылар эшен оештыру, мотивацияләү, аңа максат кую, тикшерү җаваплылыгын үз өстенә алу.

2. Укыту фәнненең эчтәлеге һәм структурасы.

2.1. Укучылырны укыту фәнненең күләме һәм укыту төрләре.

Укыту төрләре	Сәгать күләме
Максималь уку йөкләнеше	32
Мәжбүри аудитор уку йөкләнеше	32
Шул исәптән:	
Теория өлеше	14
Практик эшләр	16
Зачет.	2

3. Тематик план

Уку фәне: Татар теле (һөнәри лексика)

Һөнәр: 43.01.09 – пешекче, кондитер

№ п/п	Бүлекләр һәм темалар исемлеге	Укучын ың мак. уку йөкләне ше	Көндөзгә уку бүлегендәге аудитор сәгатъләр саны			
			Барлыгы	Шул исәптән		
				Теор. эш	Пр. эш	Тик. эш
<i>1</i>	<i>2</i>		<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
	4 нче семестр	32	32	14	16	2
	Кереш	1	1	1	-	-
1 нче бүлек	Аралашу	8	8	7	1	-
Тема 1.1.	Аралашу.	1	1	1	-	-
Тема 1.2.	Аралашу төрләре.	2	2	2	-	-
Тема 1.3.	Һөнәри, телдән һәм язмача аралашу	1	1	-	1	-
Тема 1.4.	Сөйләм этикеты. Итәгатле аралашу.	2	2	2	-	-
Тема 1.5.	Кешеләр күңелен ничек яуларга? Күбрәк елмаегыз.	2	2	2	-	-
2 нче бүлек	Һөнәр сайлау.	6	6	4	2	-
Тема 2.1.	Һөнәр сайлау. Эш урынындагы таләпләр	2	2	2	-	-
Тема 2.2.	Һөнәргә карата диологлар	2	2	-	2	-
Тема 2.3.	Икмәкне кемнәр пешерә?	2	2	2	-	-
3 нче бүлек	Эш кәгазьләре	6	6	-	6	-
Тема 3.1.	Белешмә. Раслама	2	2	-	2	-
Тема 3.2.	Гариза. Рәсми хат.	2	2	-	2	-
Тема 3.3.	Килешү. Беркетмә.	2	2	-	2	-
4 нче бүлек.	Матбугат битләре	3	3	2	1	-
Тема 4.1.	Татар матбугаты	1	1	1	-	-
Тема 4.2.	Һөнәргә кагылышлы газета-журналлар	1	1	1	-	-
Тема 4.3.	Һөнәргә кагылышлы текстлар.	1	1	-	1	-
5 нче бүлек.	Төрле милләт ашлары	6	6	-	6	-
Тема 5.1.	Татар халык ашлары	2	2	-	2	-
Тема 5.2.	Рус халкы ашлары	2	2	-	2	-
Тема 5.3.	Башка милләт ашлары	2	2	-	2	-
Зачет		2	2	-	-	2
Барлыгы:		32	32	14	16	2

3.2. Тематик план һәм укыту фәненең эчтәлеге

Бүлекләр һәм темалар исемлеге	Уку фәненең эчтәлеге һәм укучыларның эшчәнлеген оештыру формалары	Сәгатьләр саны	Үзләштерү дәрәжәсе
1	2	3	4
	4 нче семестр	32	
Кереш.	Уку материалының эчтәлеге: Кереш. Татар теле.	1	1
	Теория дәресе: 1. Кереш. Татар теле.	1	1
1 нче бүлек АРАЛАШУ		8	
Тема 1.1. Аралашу.	Уку материалының эчтәлеге: Аралашу.	1	2
	Теория дәресе: 2. Аралашу	1	2
Тема 1.2. Аралашу төрләре.	Уку материалының эчтәлеге: Аралашу төрләре.	2	2
	Теория дәресе: 3. Аралашу төрләре. 4. Аралашу төрләре.	1 1	2
Тема 1.3. Һөнәри, телдән һәм язмача аралашу	Уку материалының эчтәлеге: Һөнәри аралашу.	1	3
	1 нче гамәли эш: Һөнәри, телдән һәм язмача аралашу	1	3
Тема 1.4. Сөйләм этикеты. Итәгатле аралашу.	Уку материалының эчтәлеге: Сөйләм этикеты. Итәгатле аралашу	2	2
	Теория дәресе: 5. Сөйләм этикеты. 6. Итәгатле аралашу.	1 1	2
Тема 1.5. Кешеләр күңелен	Уку материалының эчтәлеге: Кешеләр күңелен ничек яуларга? Күбрәк елмаегыз.	2	2

ничек яуларга? Күбрэк елмаегыз.	Теория дәресе: 7. Кешеләр күңелен ничек яуларга? 8. Күбрэк елмаегыз.	1 1	2
2 нче бүлек ҺӨНӨР САЙЛАУ		7	
Тема 2.1. Һөнәр сайлау. Эш урынының таләпләре	Уку материалының эчтәлеге: Һөнәр сайлау. Һөнәри сөйләм культурасы. Эш урынының таләпләре	2	2
	Теория дәресе: 9. Һөнәр сайлау. Һөнәри сөйләм культурасы 10. Эш урынының таләпләре	1 1	2
Тема 2.2. Һөнәргә карата диологлар	Уку материалының эчтәлеге: Һөнәргә карата диологлар	2	3
	2 нче гамәли эш: Һөнәргә карата диологлар	2	3
Тема 2.3. Икмәкне кемнәр пешерә?	Уку материалының эчтәлеге: Икмәкне кемнәр пешерә?	2	2
	Теория дәресе: 11. Икмәкне кемнәр пешерә? 12. Икмәкне кемнәр пешерә?	1 1	2
3 нче бүлек ЭШ КӘГАЗЬЛӘРЕ		6	
Тема 3.1. Белешмә. Раслама	Уку материалының эчтәлеге: Белешмә. Раслама	2	3
	3 нче гамәли эш: Белешмә. Раслама	2	3
Тема 3.2. Гариза. Рәсми хат.	Уку материалының эчтәлеге: Гариза. Рәсми хат.	2	3
	4 нче гамәли эш: Гариза. Рәсми хат.	2	3
Тема 3.3. Килешү. Беркетмә.	Уку материалының эчтәлеге: Килешү. Беркетмә.	2	3
	5 нче гамәли эш:	2	3

	Килешү. Беркетмә.		
4 нче бүлек МАТБУГАТ БИТЛӘРЕ		3	
Тема 4.1. Татар матбугаты	Уку материалының эчтәлеге: Татар матбугаты	1	2
	Теория дәресе: 13. Татар матбугаты	1	2
Тема 4.2. Һөнәргә кагылышлы газета-журналлар	Уку материалының эчтәлеге: Һөнәргә кагылышлы газета-журналлар	1	2
	Теория дәресе: 14. Һөнәргә кагылышлы газета-журналлар	1	2
Тема 4.3. Һөнәргә кагылышлы текстлар.	Уку материалының эчтәлеге: Татар журналлары Һөнәргә кагылышлы текстлар.	1	3
	6 нчы гамәли эш: Һөнәргә кагылышлы текстлар.	1	3
5 нче бүлек ТӨРЛЕ МИЛЛӘТ АШЛАРЫ		6	
Тема 5.1. Татар халык ашлары	Уку материалының эчтәлеге: Татар халык ашлары	2	3
	7 нче гамәли эш: Татар халык ашлары	2	3
Тема 5.2. Рус халкы ашлары	Уку материалының эчтәлеге: Рус халкы ашлары	2	3
	8 нче гамәли эш: Рус халкы ашлары	2	3
Тема 5.3. Башка милләт ашлары	Уку материалының эчтәлеге: Башка милләт ашлары	2	3
	9 нчы гамәли эш: Башка милләт ашлары	2	3
Зачет		2	
Барлығы:		32	

4. Уку фәнен тормышка ашыру шартлары

4.1. Минималь материал – техник тәэмин ителешкә таләпләр.

Фән программасы тормышка ашыру кабинет булуны таләп итә: татар теле һәм әдәбияты кабинеты.

Уку кабинетының жаһазлары: язу тактасы, интерактив такта, китап шкафы, өстәл (укучылар өчен), өстәл (укутучылар өчен), урындыклар, проектор, компьютер.

4.2. Укутуның информация тәэмин ителеше

Төп чыганаclar:

1. Татар теле һәм әдәбияты — Википедия [ru.wikipedia.org/wiki/Татар теле](http://ru.wikipedia.org/wiki/Татар_теле)
2. Мин татарча сөйләшәм www.proshkolu.ru
4. Tatar.com.ru: татар теле
5. www.belem.ru
6. <http://intertat.ru>

Өстәмә:

9. Русско –Татарский словарь, Ф.А.Ганиев, Ф.Ф.Гаффарова , Казань Татарское книжное издательство;
10. Татарча – русча уку – укуту сүзлеге , Ф.А.Ганиев, И.А.Абдуллин, Мәскәү “Рус теле”; “Диктантлар жыентыгы” Ш.Р.Сайкин;
11. “Хәзерге татар әдәби теле” Ф.С.Сафуллина, М.З.Зәкиев; “Башлангыч мәктәптә татар теле укуту методикасы” С.Г.Вагыйзов, Р.Г.Вәлитова;
12. “Татар теленә орфографик – орфоэпик сүзлеге” Х.Сәлимов;
13. Валеев З.В. «Образцы деловых бумаг» – Казань: Татарское книжное издательство;
14. Шелапов Г.М. «Деловая культура и психология общения.» М.: Академия.

5.Фәнне үзләштерүнең нәтижәсен тикшерү һәм бәяләү

Укыту нәтижәсе (белергә, эшләргә тиеш)	Уку нәтижәләрен тикшерү һәм бәяләү формалары һәм алымнары
<p>Фәнне үзләштерү нәтижәсендә укучылар эшли белергә тиеш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Һөнәргә кагылышлы текстларны сүзлек ярдәмендә татар теленнән рус теленә тәржемә итү; - Һөнәри лексиканы кулланып, клиентлары белән аралашу. <p>Фәнне үзләштерү нәтижәсендә укучылар белергә тиеш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Укуда, Һөнәри һәм башка юнәлештәге текстларны тәржемә иткәндә Һөнәри терминнарны ике телдә белү; - Көндәлек тормышта кулланыла торган, Һөнәри текстларда татар теленә хас булган лексик һәм грамматик минимумнары белү. 	<p>Телдән һәм язмача сорау, 1-9 нчы гамәли эшләр билгеләре</p> <p>Телдән сорау, 1-2 нче гамәли эшләр билгеләре</p> <p>Телдән һәм язмача, 1-9 нчы гамәли эшләр билгеләре</p> <p>Телдән һәм язмача, 1-9 нчы гамәли эшләр билгеләре</p>
<p>Күчеш аттестациясе: Зачет</p>	Тестлар белән эш

Гомуми компетенцияләр нәтижәләре буенча тикшерү һәм бәяләү.

Нәтижәләр (гомуми үзләштерелгән компетенцияләр)	Гомуми күрсәткечләрнең нәтижә билгесе	Формалар, тикшерү методлары һәм бәяләмә
ГК1. Укучы булчак Һөнәренң әһәмиятен аңларга, аның белән кызыксынырга тиеш.	- үзләштерүче Һөнәренң әһәмиятен аңлату	- әңгәмә; - ижади эш; - шәһәр һәм республика күләмендә узучы Һөнәри конкурсларда катнашу
ГК2. Үз эшчәнлеген оештыру, Һөнәри бурычларны үтәгәндә типик методларны	- Һөнәри бурычларны үтәгәндә типик методларны һәм алымнарны сайлау	- тикшерү, практик һәм үзлектән өйрәнү эшенең башкарылышын күзәтү

Һәм алымнарны сайлай, үти белү.		
ГК3. Стандарт һәм стандарт булмаган ситуацияләрдә чаралар күрергә һәм җаваплылык тотарга.	- стандарт һәм стандарт булмаган ситуацияләргә хәл итү, җаваплылык тоту	- укыту һәм тәрбия эшләрендә катнашуына анализлау
ГК4. Шәхси үсеш һәм һөнәри бурычларны эффектив үтәү өчен информация эзләү, куллану.	- кирәкле мәгълүматны эзләү; - төрле чыганаclarны анализлау һәм бәяләү	- төрле темалар буенча реферат, докладлар язу; -класстан тыш чараларда, һөнәри конкурсларда катнашу
ГК6. Командада эшләү, хезмәттәшләр, җитәкчелек һәм клиентлар эффектив аралашу.	- укыту эшчәнлегендә укытучы һәм укчының үзара эш итүе	- укыту һәм тәрбия эшләрендә катнашуын анализлау
ГК7. Башкарыласы эшен нәтижәсеннән чыгып укучылар эшен оештыру, мотивацияләү, аңа максат кую, тикшерү җаваплылыгын үз өстеңә алу.	- укучыларның эшен мотивацияләү, аңа максат кую; - оештыру, тикшерү эшен башкару; -үз анализ һәм башкарылган эшен нәтижәсен коррекцияләү	Укыту программасын үзләштерүдә студентларның эшчәнлеген интерпретацияләү